

Reykjavík, 5. mars 2025
SFS25020020

Tillaga

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Steinn Jóhannsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: Breytingar á reglum um þjónustu frístundaheimila og félagsmiðstöðva

Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs leggur til að gerðar verði eftirfarandi breytingar á reglum Reykjavíkurborgar um **þjónustu frístundaheimila**:

Núgildandi **7. mgr. í gr. 1.a** er svohljóðandi:

Skráning í sumarfrístund hefst í apríl ár hvert. Skrá þarf barn eigi síðar en kl. 12:00 á föstudegi til að það geti fengið þjónustu í vikunni á eftir. Við skráningu geta foreldrar séð hvort enn sé laust pláss í þeim vikum sem þeir vilja þjónustuna eða hvort biðlisti hafi myndast. Foreldrar eru látnir vita ef börnin komast inn af biðlista.

Lagt er til að **7. mgr. í gr. 1. a** verði svohljóðandi:

Skráning í sumarfrístund hefst í apríl ár hvert. *Framboð á plássum í sumarfrístund fer eftir fjárhagsáætlun hvers árs. Ef umsóknir eru umfram framboð hverju sinni er fyrst litið til forgangshópa til samræmis við 4. gr. þessara reglna.* Skrá þarf barn eigi síðar en kl. 12:00 á fimmtudegi til að það geti fengið þjónustu í vikunni á eftir. Við skráningu fara allar umsóknir á bið. *Umsóknir eru afgreiddar í þeirri röð sem þær berast, en þó þarf fyrst að taka tillit til barna sem fá samþykktan forgang.*

Núgildandi b) liður 4. gr. er svohljóðandi:

Barna í erfiðum félagslegum aðstæðum. Starfsmenn miðstöðva, Barnaverndar eða annarra stofnana sem koma að málefnum barna svo og námsráðgjafar eða deildarstjórar yngsta stigs grunnskóla, með samþykki foreldra, geta sótt um forgang vegna félagslegra aðstæðna eða skyndilegra breytinga á fjölskylduhögum.

Lagt er til að b) liður 4. gr. verði svohljóðandi:

Barna í erfiðum félagslegum aðstæðum. Starfsmenn miðstöðva, Barnaverndar eða annarra stofnana sem koma að málefnum barna geta, með samþykki foreldra, sótt um forgang vegna félagslegra aðstæðna eða skyndilegra breytinga á fjölskylduhögum.

Núgildandi 1. málslíðu **3. mgr. í gr. 6.c.** er svohljóðandi:

Ef skráður þátttakandi hættir við þátttöku í sumarstarfinu, en hefur ekki tilkynnt það með tölvupósti til viðkomandi frístundaheimilis/frístundamiðstöðvar að minnsta kosti viku fyrir upphaf námskeiðs, þá er námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Lagt er til að 1. málslíðu **3. mgr. í gr. 6.c** verði svohljóðandi:

Ef skráður þátttakandi hættir við þátttöku ísumarstarfinu, en hefur ekki tilkynnt það með tölvupósti til viðkomandi frístundaheimilis/frístundamiðstöðvar að minnsta kosti *ellefu dögum* fyrir upphaf námskeiðs, þá er námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Lagt er til að bæta við nýrri málsgrein í **gr. 6.d sem verður að 5. mgr.** ákvæðisins og verði svohljóðandi:

Foreldrar systkina í skiptri búsetu foreldranna, í skilningi barnalaga nr. 76/2003, með síðari breytingum, sem öll eru með lögheimili í Reykjavík, að uppfylltum framangreindum skilyrðum geta sótt um framangreindan systkinaafslátt á þar til gerðri umsókn. Leggja þarf fram staðfestar upplýsingar úr Þjóðskrá um skipta búsetu og báðir foreldrar þurfa að undirrita umsókn. Í þessum tilfellum er miðað við forsjárskráningu í Þjóðskrá í stað lögheimilistengsla.

Núgildandi **6. mgr. í gr. 6.b** er svohljóðandi:

Skilyrði fyrir afslætti er að öll börnin séu með sama lögheimili/lögheimilistengsl í þjóðskrá.

Lagt er til að **6. mgr. verði að 7. mgr. í gr. 6. b** og verði svohljóðandi:

Skilyrði fyrir afslætti er að öll börnin séu með sama lögheimili/lögheimilistengsl í þjóðskrá. *Ef um er að ræða systkinaafslátt barna í skiptri búsetu foreldra lækka gjöld þess foreldris er greiðir gjöldin.*

Núgildandi **4. mgr. í gr. 6.d** er svohljóðandi:

Veittur er 20% systkinaafsláttur án umsóknar vegna systkina sem eru með sama lögheimili og lögheimilistengsl í þjóðskrá og eru í sumarfrístund á vegum skóla- og frístundasviðs í sama mánuði. Afsláttur reiknast af fullu gjaldi eldra barnsins.

Lagt er til að orðalag **4. mgr. í gr. 6. b** verði svohljóðandi:

Veittur er 20% systkinaafsláttur án umsóknar vegna systkina sem eru með sama lögheimili og lögheimilistengsl í þjóðskrá og eru í sumarfrístund á vegum skóla- og frístundasviðs í sama mánuði. Afsláttur reiknast af fullu gjaldi eldra barnsins. *Sækja þarf um afsláttinn ef um er að ræða börn foreldra í skiptri búsetu foreldranna, sjá nánar í 5. mgr. í gr. 6.d í reglunum.*

Núgildandi **2. mgr. í gr. 7. b** er svohljóðandi:

Í sumarfrístund þarf að afskrá barn með tölvupósti til frístundaheimilis eða frístundamiðstöðvar viku áður en námskeið hefst, hið minnsta. Ella verður námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Lagt er til að **2. mgr. í gr. 7.b.** verði svohljóðandi:

Í sumarfrístund þarf að afskrá barn með tölvupósti til frístundaheimilis eða frístundamiðstöðvar *ellefu dögum* áður en námskeið hefst, hið minnsta. Ella verður námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs leggur til að gerðar verði eftirfarandi breytingar á reglum Reykjavíkurborgar um **þjónustu félagsmiðstöðva:**

Núgildandi **1. málsliður 7. mgr. í gr. 1. a** er svohljóðandi:

Skráning í sumarstarf sértæku félagsmiðstöðvanna hefst í mars/apríl. Skrá þarf barn í síðasta lagi fyrir kl. 12:00 á föstudegi til að það geti notið þjónustu frá og með mánudegi í vikunni á eftir. Við skráningu geta foreldrar séð hvort enn sé laust pláss í þeim vikum sem þeir vilja þjónustuna eða hvort biðlisti hafi myndast. Foreldrar eru látnir vita ef börnin komast inn af biðlista.

Lagt er til að **1. málsliður 7. mgr. í gr. 1.a** verði svohljóðandi:

Skráning í sumarstarf sértæku félagsmiðstöðvanna hefst í mars/apríl. Skrá þarf barn í síðasta lagi fyrir kl. 12:00 á *fimmtudegi* til að það geti notið þjónustu frá og með mánudegi í vikunni á eftir. Við skráningu geta foreldrar séð hvort enn sé laust pláss í þeim vikum sem þeir vilja þjónustuna eða hvort biðlisti hafi myndast. Foreldrar eru látnir vita ef börnin komast inn af biðlista.

Núgildandi a) liður 4. gr. er svohljóðandi:

Barna í erfiðum félagslegum aðstæðum. Starfsmenn miðstöðva, Barnaverndar eða annarra stofnana sem koma að málefnum barna geta og námsráðgjafar eða deildarstjórar í grunnskóla geta sótt um forgang vegna félagslegra aðstæðna eða skyndilegra breytinga á fjölskylduhögum.

Lagt er til að a) liður 4. gr. verði svohljóðandi:

Barna í erfiðum félagslegum aðstæðum. Starfsmenn miðstöðva, Barnaverndar eða annarra stofnana sem koma að málefnum barna geta, *með samþykki foreldra*, sótt um forgang vegna félagslegra aðstæðna eða skyndilegra breytinga á fjölskylduhögum.

Lagt er til að 3. mgr. í 4. gr. b) sem er svohljóðandi verði felld út:

Ekki er veittur forgangur í sumarstarf sértækra félagsmiðstöðva.

Lagt er til að bæta við nýrri málsgrein í **gr. 6.b** sem verður að **4. mgr.** ákvæðisins og verði svohljóðandi:

Foreldrar systkina í skiptri búsetu foreldranna, í skilningi barnalaga nr. 76/2003, með síðari breytingum, sem öll eru með lögheimili í Reykjavík, að uppfylltum framangreindum skilyrðum, geta sótt um framangreindan systkinaafslátt á þar til gerðri umsókn. Leggja þarf fram staðfestar upplýsingar úr Þjóðskrá um skipta búsetu og báðir foreldrar þurfa að undirrita umsókn. Í þessum tilfellum er miðað við forsjárskráningu í Þjóðskrá í stað lögheimilistengsla.

Núgildandi **5. mgr. í gr. 6.b** er svohljóðandi :

Afsláttur samkvæmt reglum þessum er veittur, að öllum skilyrðum uppfylltum, til þess foreldris sem samkvæmt þjóðskrá hefur sama lögheimili og lögheimilistengsl og barn í sértækri félagsmiðstöð.

Lagt er til að **5. mgr. verði að 6. mgr. í gr. 6. b** og verði svohljóðandi:

Afsláttur samkvæmt reglum þessum er veittur, að öllum skilyrðum uppfylltum, til þess foreldris sem samkvæmt þjóðskrá hefur sama lögheimili og lögheimilistengsl og barn í sértækri félagsmiðstöð. *Ef um er að ræða systkinaafslátt barna í skiptri búsetu foreldra lækka gjöld þess foreldris er greiðir gjöldin.*

Núgildandi **1. málsliður 3. mgr. í gr. 6. c** er svohljóðandi:

Ef skráður þátttakandi hættir við þátttöku í sumarstarfi sértækra félagsmiðstöðva, en hefur ekki tilkynnt það með tölvupósti til viðkomandi frístundamiðstöðvar að minnsta kosti viku fyrir upphaf námskeiðs, þá er námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Lagt er til að **1. málsliður 3. mgr. í gr. 6. c** verði svohljóðandi:

Ef skráður þátttakandi hættir við þátttöku í sumarstarfi sértækra félagsmiðstöðva, en hefur ekki tilkynnt það með tölvupósti til viðkomandi frístundamiðstöðvar að minnsta kosti *ellefu dögum* fyrir upphaf námskeiðs, þá er námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Núgildandi **1. mgr. í gr. 6.d** er svohljóðandi:

Veittur er 20% systkinaafsláttur án umsóknar af fullu gjaldi vegna systkina sem eru með sama lögheimili og lögheimilistengsl í þjóðskrá og eru í sumarfrístund á vegum skóla- og frístundasviðs í sama mánuði. Afslátturinn reiknast af fullu gjaldi eldra barnsins. Ekki er veittur systkinaafsláttur af sumarsmiðjum.

Lagt er til að **1. mgr. í gr. 6.d** verði svohljóðandi:

Veittur er 20% systkinaafsláttur án umsóknar af fullu gjaldi vegna systkina sem eru með sama lögheimili og lögheimilistengsl í þjóðskrá og eru í sumarfrístund á vegum skóla- og frístundasviðs í sama mánuði. Afslátturinn reiknast af fullu gjaldi eldra barnsins. *Sækja þarf um afsláttinn ef um er að ræða börn foreldra í skiptri búsetu foreldranna, sjá nánar í 4. mgr. í gr. 6.b í reglunum.* Ekki er veittur systkinaafsláttur af sumarsmiðjum.

Núgildandi **2. mgr. í gr. 7.b** er svohljóðandi:

Í sumarstarfi sértækra félagsmiðstöðva og í sumarsmiðjum fyrir 10-12 ára þarf að afskrá barn með tölvupósti til til félagsmiðstöðvar eða frístundamiðstöðvar viku áður en námskeið hefst, hið minnsta. Ella verður námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Lagt er til að **2. mgr. í gr. 7.b** verði svohljóðandi:

Í sumarstarfi sértækra félagsmiðstöðva og í sumarsmiðjum fyrir 10-12 ára þarf að afskrá barn með tölvupósti til til félagsmiðstöðvar eða *frístundamiðstöðvar ellefu dögum* áður en námskeið hefst, hið minnsta. Ella verður námskeiðsgjald innheimt að fullu.

Breyting taki gildi við samþykkt borgarráðs.

Greinargerð:

Breytingar í tengslum við skráningu og afskráningu

Breytingar sem starfshópur um endurskoðun á skráningu í sumarfrístund lagði til og hafa verið samþykktar í framkvæmdastjórn SFS. Breytingar sem snúa að skráningu felast í að skráning þarf að hafa borist í síðasta lagi á fimmtudegi kl. 12 í stað föstudags kl. 12. Það getur verið erfitt að bregðast við skráningu sem kemur ekki fyrr en í hádegi á föstudegi þegar námskeið á að hefjast á mánudegi og því lagði hópurinn þetta til.

Breytingin sem snýr að afskráningu felst í því að afskráningar þurfi að berast ellefu dögum áður en námskeið á að hefjast í stað viku fyrr. Með því að bæta við dögum sem forstöðumenn hafa til að bregðast við afskráningum, þá fá foreldrar barna á biðlistum að vita fyrr ef börnin þeirra komast inn af biðlista. Með því að hafa þetta ellefu daga, þá er hægt að minna foreldra á möguleikann á afskráningum á mánudegi, síðasti séns að afskrá á miðvikudegi og þá er hægt að taka inn af biðlistum á fimmtudegi og föstudegi, rúmri viku áður en námskeið hefst, en ekki bara nokkrum dögum áður. Í vinnu starfshópsins kom fram að þegar allar afskráningar hafa

borist hefur yfirleitt að lokum verið hægt að taka inn nánast öll börn af biðlistum. Það er því mikilvægt að geta upplýst foreldra um það sem fyrst þegar börnin komast inn af biðlistum.

Breytingar í tengslum við forgang

Um er að ræða tillögu frá áðurnefndum starfshóp sem einnig hefur verið samþykkt í framkvæmdastjórn skóla- og frístundasviðs. Lagt er til að hægt verði að sækja um forgang í sumarstarf frístundaheimilanna í samræmi við forgang í vetrarstarfi. Um er að ræða fötluð eða langveik börn og börn í erfiðum félagslegum aðstæðum sem hafa jafn mikla þörf á forgangi í sumarstarf og vetrarstarf. Einnig á forgangur við um börn starfsfólks, en hann er mikilvægur til að ná að manna frístundaheimilin, jafnt að sumri sem vetri. Forsendur fyrir forgangi er m.a. að unnin hafi verið einstaklingasáætlun af frístundaheimili og foreldri og samþykkt af þekkingarmiðstöð í málefnum fatlaðra barna á frístundaskrifstofu skóla- og frístundasviðs. Þannig er búið að tryggja samráð og samstarf við þekkingarmiðstöðina sem getur þá einnig veitt ráðgjöf ef leita þarf annað eftir þjónustu. Ekki er lagt til að börnin verði tekin inn í aldursröð eins og í vetrarstarfinu þar sem þá er hætt á því að eldri börnin fái enga þjónustu í einhverjum tilfellum.

Breytingar í tengslum við skipta búsetu barns

Samkvæmt 3. mgr. 32. gr. barnalaga nr. 76/2003 geta foreldrar sem fara sameiginlega með forsjá barns án þess að búa saman einnig samið um skipta búsetu barns þannig að barnið eigi fasta búsetu hjá þeim báðum. Forsendur þess að semja um skipta búsetu barns eru þær að foreldrar geti komið sér saman um atriði er snúa að umönnun og uppeldi barnsins og að búsetu foreldra sé þannig háttað að barnið sækji einn skóla eða leikskóla og eigi frjálsan og greiðan aðgang að samfelldu tómsundastarfi og öðrum frístundum frá báðum heimilum. Ef samið er um skipta búsetu barns skulu foreldrar ákveða hjá hvoru þeirra barnið skuli eiga lögheimili og hjá hvoru þeirra barnið skuli eiga búsetuheimili hér á landi.

Reglur Reykjavíkurborgar um systkinaafslátt gera ráð fyrir að öll börnin séu með sama lögheimili í þjóðskrá. Kerfi Reykjavíkurborgar (Völukerfin) sem halda utan um gjöld og afslætti eru útfærð með þeim hætti að systkinaafsláttur er veittur í þeim tilvikum þar sem systkini hafa sama lögheimili. Sama gildir um reglur um leikskólþjónustu. Þrátt fyrir skýran vilja reyndist ekki unnt að gera breytingar á Völu frístund þannig að hægt yrði að veita afsláttinn án umsóknar foreldra systkina í skiptri búsetu og því þótti rétt til að tefja ekki málið að leggja til að foreldrum yrði gert kleift að sækja um afsláttinn.

Skóla- og frístundasvið sendi umsókn á Þjóðskrá Ísland til sérvinnslu til að finna út heildarfjölda systkina á leik- og grunnskólaaldri í Reykjavík sem eru í skiptri búsetu í dag og fjöldi systkina á leik- og grunnskólaaldri í Reykjavík sem eru í skiptri búsetu en ekki með sama lögheimili. Samkvæmt svari Þjóðskrár var heildarfjöldi systkina á leik- og grunnskólaaldri í Reykjavík sem eru í skiptri búsetu á þeim tíma 102 og fjöldi systkina á leik- og grunnskólaaldri í Reykjavík sem eru í skiptri búsetu en ekki með sama lögheimili 45. Þetta eru 29 systkinahópar. Í raun þarf að skoða aðstæður hvers nemandar fyrir sig, hvernig búsetu er fyrirkomandi og hvaða þjónustu hann sækir og tengja það systkinum til að átta sig á fullkomlega á mögulegum viðbótarafslætti.

Að meðaltali eru 3,5 systkini í hverjum hópi ($102/29=3,5$). Ef gert er ráð fyrir að viðbótarafsláttur fyrir 45 systkini taki til 32 einstaklinga og miðum við viðbótarafslátt vegna átta klukkustunda vistun í leikskóla. Í slíku dæmi er áætlaður kostnaður eru 6,3 milljónir ($32 \times 17.832 \times 11=6.276.684$). Það eru margar forsendur sem þarf að gefa sér en miðað að uppgjafinn fjöldi sé réttur þá má gera ráð fyrir að kostnaður vegna breytingarinnar nemi 5 til 10 milljónir kr. á ársgrundvelli. Kostnaður rúmast innan fjárheimilda skóla- og frístundasviðs.

Nú þegar er búið að samþykka að breyta reglum um leikskólaþjónustu til samræmis við þær breytingar sem hér eru lagðar til.